

موسیقی ترنمنس

(کار بست ها، مقامات و ابزار)

دکتر آذ محمد سار

سرشناسه : سارلی، اراز محمد، ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور : موسیقی ترکمن (کاربست‌ها، مقامات و ابزار) / اراز محمد سارلی.

مشخصات نشر : گرگان : مختومقلی فراغی ، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری : ۱۳۲ص.

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۵۰۸-۸۵۶-۷

وضعیت فهرست نویسی : فیا

موضوع : ترکمنان -- موسیقی

Turkmen -- Music

موضوع : موسیقی محلی ترکمنی

Folk music -- Tukmenistan

موضوع : موسیقی محلی ایرانی -- بندر ترکمن

Folk music -- Iran -- Bandar Turkmen

موضوع : شعر ترکمنی -- تاریخ و نقد

Turkmen poetry -- History and criticism

رده بندی کنگره : M۱۸۲۰

رده بندی دیویی : ۷۸۹/۹۲۲۳

ماره کتباتی ملی : ۵۸۳۳۳۸۹

موسیقی ترکمن (کاربست‌ها، مقامات و ابزار) نویسنده: دکتر اراز محمد سارلی

ناشر: انتشارات مختومقلی فراغی ۷۰۰۸، ۹۱۱۲۰.

چاپخانه: چاپ افست مختومقلی ۱۱۲۷۳۳۸۵۰.

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قطع: ۱۲.۵ در ۱۹.۵

سال نشر: ۱۳۹۸

قیمت: ۲۰۰ ۰۰۰ ریال

تعداد صفحه: ۱۳۲

نوبت چاپ: اول

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۰۸-۸۵۶-۷

فهرست

چکیده/۱

مقدمه: ترکمنان و هنر موسیقی/۵

بخش اول: ترکمن ها، تاریخ و

پراکندگی جغرافیایی/۹

• ۱- خنستان/۱۵

• ۲- ترکمنان ایران/۲۱

• پراکندگی جغرافیایی/۳۱

• ۱- ترکمنان استان/۲۲

• ۲- ترکمنان استان/۲۲

• خراسان/۲۲

بخش دوم: گستره کاربرد

موسیقی ترکمن/۳۷

۱. خوانش های دینی/۳۷

۱.۱. مولود خوانی/۳۸

۲.۱. روایات حکمی خوانی/۳۹

۳.۱. ذکر خوانی/۳۹

۴.۱. پر خوانی/۴۳

۵.۱. یا رمضان خوانی/۴۴

۲. خوانش های درمانی/۴۶

۳. خوانش های حماسی/۴۷

۴. خوانش های اجتماعی/۴۸

۵. خوانش های تولد و کودکی/۵۵

۶. خوانش های دختران/۵۶

۷. خوانش های عروسی/۶۲

۸. خوانش های زنان/۶۸

۱.۸. مونجوق آندی/۷۳

۲.۸. گوشت دپدی/۷۴

۹. خوانش های جوانی/۷۵

۱۰. خوانش های پیری/۷۸

بخش سوم: سبک های موسیقی

۶. مقام ثالثیق لار/ ۹۶

ترکمن/ ۸۱

۷. مقام زهره و طاهر/ ۹۸

۱- سبک دامانا/ ۸۲

بخش پنجم: ابزارهای موسیقی

۲. سبک آخال تکه/ ۸۳

ترکمنی/ ۱۰۱

۱. دوتار/ ۱۰۱

۳. سبک سالیبر - ساریق/ ۸۵

۲. قارغی تویتوک/ ۱۰۵

۴. سبک یوموت - گوکلنگ/ ۸۶

۳. دیل لی تویدوک/ ۱۰۶

۴. نی های چوبانی/ ۱۰۹

۵. سبک دور/ ۸۹

۵. قوشا تویدوک/ ۱۱۵

۶. قاپويز/ ۱۱۶

بخش چهارم: های موسیقی

ترکمن/ ۹۱

جمع بندی، نقد و پیشنهاد/ ۱۲۳

۱. مقام غور او لی/ ۹۱

۲. مقام بال صایاد/ ۹۲

۳. مقام گوی دغه / گوی تپه/ ۹۳

۴. مقام دآرای دؤن لی/ ۹۳

۵. مقام یاغما بولوت/ نبار ای

باران/ ۹۵

موسیقی ترکمن، کاربست ها، مقامات و ابزار

چکیده:

از لحاظ پراکندگی جغرافیایی ترکمنان به دو دسته تاریخی و امروزی تقسیم بندی می شوند. ترکمنان تاریخی گستره ای از آسیای مرکزی تا ایران و خاورمیانه و آفریقا و اروپا را شامل می شوند. لیکن ترکمنان امروزی عمدتاً در سه کشور ترکمنستان، ایران و افغانستان و برخی کشورهای روسیه کنونی و شوروی سابق زندگی می کنند. این بررسی، به حوزه ترکمنان امروزی می پردازد. و شامل بخش های ذیل است:

۱. بحث جغرافیایی و تاریخی: شامل بررسی مناطق مسکونی ترکمن نشین و تاریخ شکل گیری موسیقی ترکمن می باشد

۲. انواع خوانش های موسیقایی ترکمن و کاربست های آن در جنبه های مختلف زندگی ترکمن مردم بررسی قرار می گیرد. که برای اولین بار بیش از سی نوع خوانش اساسی گردیده است.

۳. مقامات موسیقی ترکمن، به جنبه های حماسی، تاریخی، عاشقانه، عارفانه، و طبیعت و سایر می پردازد.

۴. سبک های بخشی گری و بخشی های مشهور ترکمن (کلاسیک و معاصر): در این قسمت فحول خوانندگان نام آور ترکمن، با سبک های مختلف خوانندگی مورد ارزیابی می باشد.

۵. ابزار های موسیقی به دوجنبه ی حنجره خوانی و ابزار خوانی مورد مذاقه این تحقیق می باشد.

۶. بخش پایانی نگاه منتقدانه و پیشنهاد به همراه جعبه ی بحث موسیقی ترکمن ارائه شده است.

شایان ذکر است که بخش قابل توجهی از این پژوهش برای اولین بار، شناسایی و تحلیل قرار گرفته است.

کلید واژه ها:

موسیقی، ترکمن، سبک ها، مقامات، بخشی ها، آلات موسیقی.

دکتر روزبه محمد سارلس

عضو سابق هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزاد شهر.

مدرس دانشگاه جامعه المصطفی العالمیه اسلام آباد.

پژوهشگر در حوزه ادب، فرهنگ و هنر ترکمن